

Zpráva z XXVIth Annual Forum of Young Legal Historians pořádané Association of Young Legal Historians

Ve dnech 12.–15. října 2022 jsem se zúčastnil mezinárodní konference *XXVIth Annual Forum of Young Legal Historians* pořádané *Association of Young Legal Historians* a zástupci istanbulských univerzit, stejně jako místní advokátní komorou. Na konferenci byli hojně zastoupeni studenti doktorského studia, resp. postdoktorandi, kteréžto skupiny jsou pokládány za mladé právní historiky, z celé Evropy, ale také například z Brazílie nebo Kazachstánu. Téma konference znělo *Liability and Responsibility in Legal History*, tedy odpovědnost v právu.

Konference byla zahájena 12. října jednáním v prostorách místní advokátní komory, kde zástupci Istanbulské, Medipolské a Ankarské univerzity stejně jako istanbulské advokátní komory přednesli uvítací řeči, jejichž obsah je obecně možno shrnout jako zamýšlení nad významem právních dějin nejen pro výuku, ale i pro výklad práva a budování právního státu. Následovala úvodní vědecká přednáška (*keynote speech*) přednesená Sebastiaanem Vandenbogaerde, profesorem univerzit v Gentu a Antverpách, zabývající se odškodněním belgických občanů za škody způsobené jim během první světové války.

V následujících dvou dnech pokračovala konferenční jednání, přičemž účastníci byli rozděleni do jednotlivých panelů dle témat, nebo období, kterým se věnují. Vždy probíhala zasedání několika panelů zároveň nebylo tedy naneštěstí možno vyslechnout všechny referáty. Uvádím tedy alespoň některé z nich. Domáci Sinem Ogis, jež kromě akademické kariéry pracuje na tureckém ministerstvu dopravy, námořní dopravy a spojů, se věnovala jí blízkému tématu *Managing Maritime Risks During the Early Centuries: Principle of Subrogation as a Risk Undertaking Strategy and Its Influence on Fire Insurance Policies*, kdy představila rozdíly mezi právní úpravou jednotlivých druhů pojištění s důrazem na to námořní. Pojištění, i když tomu starobnímu, se věnoval i Pieterjan Schepens (Univerzita v Gentu) s příspěvkem *Belgium's Long Road to Social Insurance in the Early Twentieth Century*. Nutno uznat, že měl značné znalosti i v oblastech pojištění proti nezaměstnanosti a bylo s ním možno pohovořit např. o tzv. gentském systému pojištění, který byl aplikován i v meziválečném Československu.

Z romanistických příspěvků je třeba vypíchnout vystoupení Enza Rocha Magriho z Univerzity v São Paulo, který se věnoval systematickému a právně dogmatickému uchopení újmy a její náhrady v římském právu. Podobně systematický přístup ovšem ke škodě způsobené zvířaty dle práva římského zvolila Roberta Tiesi z Université Paris II Panthéon Assas (*Animals' Responsibility in Roman Law, Pauperies, Noxa, and Lex Aquilia, in front*

of the Ius Naturale), která navíc nastínila spojitost mezi pythagorejskou filosofií a Ulpianovou koncepcí přirozeného práva. Sama však uznala, že se v daných případech jedná jen o podobnost, nikoli inspiraci, již není možno na základě dostupných zdrojů potvrdit. Do oblasti římského práva veřejného byl pak zasazen příspěvek její kolegyně z univerzity Diane Baudoin, jež se věnovala trestným činům vestálských kněžek, především zločinu zvaném *incestum*. Spíše recepci římského práva, resp. inspiraci jím se pak věnovali mí lovaňští kolegové. Wout Vandermeulen hovořil o díle jednoho z předních představitelů salamanské školy Luise de Moliny v libozvučně nazvaném příspěvku *Molina & Monopolies* a Ana Luiza Ferreira Gomes Silva o díle lovaňského právníka Petra Peckia o zado-
stiučnění a nápravě důsledků ikonoklasmu v (široce pojatém) Nizozemí. Geert Sluijs a Willem Theus se pak věnovali otázkám personální jurisdikce, a to jak ve středověku, tak v dávných i současných mezinárodních a zvláštních ekonomických zónách.

Na konferenci jsem přednesl také svůj příspěvek nazvaný *Liability in Case of Depositum Irregulare in Roman Law*, pojednávající jednak o obecném standardu odpovědnosti depositáře a dále pak o pořadí věřitelů v případě insolvence bankéře, který je typickým depositářem při *depositu irregulare*.

Účast více než osmdesáti delegátů nejrozmanitějšího původu i zaměření samozřejmě vedla k podnětným diskusím, které pokračovaly i po ukončení oficiální části konference. Naši turečtí hostitelé připravili bohatý kulturní program včetně ukázek tradiční turecké hudby a kuchyně. I to však bylo zastíněno návštěvou památek jako je sultánův palác Topkapi a především slavná Hagia Sophia spojená s Konstantinopolí a Justiniánem stejně jako *Corpus iuris civilis*. Srdce každého romanisty zde plesalo. Vždyť na těchto místech se psaly nejen dějiny, ale doslova i římské právo. Nelze než uzavřít, že na konferenci došlo k navázání nových přátelství i vědeckých vazeb, která snad vydadí dobré ovoce.

Václav Dvorský

doi: 10.14712/2464689X.2023.14